

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на доц. д-р ДАНАИЛ КИРИЛОВ ДАНОВ на тема:
**МЕДИЙНАТА ГРАМОТНОСТ: ГЕНЕЗИС, ПРЕОСМИСЛЯНЕ НА
ОПИТА, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ**

в област на висше образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.2. Педагогика (МЕДИЙНА педагогика),
проф. д.н. МАРИЯ БАЕВА

Представен за становище е коректно организиран комплект от материали: дисертационен труд, приложения, автореферат, публикации. Всички условия и изисквания за придобиване на научната степен „доктор на науките” са спазени съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св.Кл.Охридски”.

Предложеният за защита дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ не повтаря темата и съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Данни за автора

Доц. Данаил Данов е автор на над 51 заглавия и 13 превода. Участва в над 82 национални и международни научни форуми. Член е на екип в 5 проекти, изпълнявани по рамкови програми. Научен ръководител е на докторанти в областта на медийната педагогика.

Значителна част от приложно-научното творчество на доц. Д.Данов е свързано с проблематиката на дисертационната разработка и включва учебната документация и осигуряване на медийния процес в националните медийни институции.

Представянето му в международни и научни форуми го утвърждава като университетски преподавател с позиции.

Актуалност на проблема

Дисертацията е ориентирана към изключително важен и значим за педагогическата теория и практика проблем. Медийната грамотност (която най-

често се свързва с развиването на компетенции в областта на новите технологии и включва уменията правилно да се разбират медиите като среда, средства и съдържание) като социално-педагогическо изследователско поле е трудна, комплексна, многопосочна дейност, изискваща подготовка, опит, нагласа и мотивация, каквито авторът несъмнено притежава.

В структурно-композиционен план дисертацията обхваща увод, две основни части, заключение, литература, списък на използваната литература, приложения. Като логически конструкти те представят изследването в неговото функционално единство, практико-приложни аспекти, етапи, емпирични резултати и интерпретации по темата.

В изследователския фокус на автора е медийната грамотност като цялостна концепция, а предмет – създаването на устойчив модел за формирането ѝ в България. Целите са насочени към разработване на цялостна учебна програма по медийна грамотност, целяща да подобри състоянието на нейното развитие. Програма, която използва средствата на различни професионални направления - педагогика, психология, методика, медиазнание, етика, ИТ.

Обобщено е представена нуждата от създаване на гъвкава система за квалификация и преквалификация по медийна грамотност на действащите учители, които да са способни да интегрират подхода в преподаваните от тях дисциплини. Осъзнава се необходимостта от активизиране на разнообразните аспекти на медийната грамотност – педагогически, психологически, журналистически, правни и етични – в обучението на студентите - бъдещи учители - разкриващи същността на подхода като алтернатива на традиционното учене и преподаване. Резултатите, свързани с овладяване на медийна грамотност - изведени като последно изследователско равнище изискват разработването на ефективна програма за формиране на медийна грамотност като ключова компетенция на 21-ви век.

Основната концепция, която застъпва Д.Данов е, че разработването на ефективна програма за формиране на медийна грамотност следва да се основава на дълбочинен анализ в глобален мащаб като синтез от умения за критическо

мислене и умения за използване на медии и медийни технологии. Тази концепция предполага и обстоен преглед на ключови инициативи и практики, предизвикали както промяна в посоките на развитие на медийната грамотност, така и доказани и устойчиви резултати при нейното формиране.

Основен научен интерес за Д.Данов е проблемът за разработване и разбиране на конкретните особености в контекста на прилагане на медийната грамотност, в това число социални, икономически, политически, образователни и т.н.. В дисертационния труд се споделя мнението, че медийната грамотност предполага наличието на компетенции, помагачи на обучаемите от всички възрасти да могат да тълкуват вярно съдържанието на всеки вид медии – печатни, електронни и базирани в интернет.

Стъпва се на основополагащи теории, като напр., концепцията за медийна грамотност. Тя цели повишаването на осведомеността на обществото като цяло относно медийното влияние, създаването – сред потребителите на медийно съдържание - на активна позиция към всичко онова, което се публикува и излъчва в медиите.

Може да се каже, че изложението в първа глава води към задълбочено аналитично и сравнително проучване, което има потенциал от гледна точка на разнообразието на психолого-педагогически стратегии за развитие и обучение.

Друго основно научно равнище, изведено като **второ изследователско** за Д.Данов е проблемът за социализацията на децата в реалностите на настоящата среда с нейните особености и специфика. Авторът извежда този вид грамотност като необходимо условие за структуриране и усъвършенстване на социалната компетентност за осигуряване на своевременната и адекватна адаптация, индивидуализация и интеграция на индивида в неговата социална среда.

На **трето изследователско равнище** Д.Данов застъпва позиция, че в този смисъл системното обучение по медийна грамотност предполага развитие на умения за критично мислене, разбиране относно начина на създаване на

различните медийни послания, разпознаване на дезинформация и лъжливи внушения, изразяване на активна позиция по различни въпроси като форма на гражданско участие и пр.

Обобщение

Приносните постижения на кандидата могат да се обобщат като:

Цялостен цикъл на интерпретация на проблемите на медийната грамотност като възможности за действена основа за развитие, както диагностика и корекция.

Застъпничество и анализ на актуални за съвременното теоретични позиции и практически предложения, свързани с тенденциите на изграждане на медийна система на образование.

Цялостна концептуална теоретична и практическа система за възпитание и образование в детството, както и насоки за работа с учителите, изведена като набори от методически тенденции за работа по комплексна учебна програма по медийна грамотност, насочена към цялостно подобряване на състоянието ѝ в България.

Цялостното обобщаване на постиженията на доц. Д.Данов е отразено в приносите. Те се характеризират с достоверност и коректност.

Автореферат

Авторефератът е коректно разработен и представя в синтезиран, обобщен вид характеристиките и съдържанието на проведеното изследване, следва неговата логика, отразява обективно теоретичните, методическите, експерименталните и практико-приложните аспекти по проблема.

Публикации

Депозираните публикации са подчинени на темата и имат определен принос относно популяризирането на емпиричната процедура, резултати и изводи на изследването, както и приложението им в аналогични и нови условия.

Забелязаните цитирания са потвърждение за значимостта на проблематиката.

В заключение:

Като се основавам на положителните оценки по изброените по-горе критерии за рецензиране на дисертационния труд, на потвърдените приноси за

значението му, изразявам положителната си цялостна оценка за дисертационното изследване, представено в труда и предлагам на уважаемото научно жури да присъди научната степен „Доктор на науките“ по професионално направление 1.2. Педагогика **на доц.д-р Данаил Данов.**

08.09.2019 г.

Изготвил становището:

.....

(проф. д.н. Мария Баева)

Opinion

For the dissertation work of Assoc. Prof. Dr. DANAIL DANOV on the topic:
MEDIA LITERACY: GENESIS, RETHINKING OF THE EXPERIENCE,
CHALLENGES AND PERSPECTIVES

In the field of higher education 1. Pedagogical Sciences,
Professional Direction 1.2 Pedagogy (MEDIA pedagogy),
Prof. MARIA BAEVA, PhD

A complete set of materials is provided for the opinion: dissertation work, Applications, autoreferate, publications. All conditions and requirements for the acquisition of the scientific degree "Doctor of Sciences" are respected according to the law (in Bulgaria ЗПАСРБ), the rules for its implementation and the development regulations of the academic staff of Sofia University "St. KL. Ohridski".

The proposed dissertation work for the award of the scientific degree "Doctor of Sciences" does not repeat the topic and the content of the presented for acquiring an educational and scientific degree "doctor".

Author details

Danail Danov is the author of over 51 titles and 13 translations. Participates in over 82 national and international scientific forums. He is a member of a team in 5 projects implemented under the framework programmes. He is the scientific director of PhD students in the field of media pedagogy.

A significant part of the application-scientific work of Assoc. Prof. E. Danov is related to the issues of the Dissertation and includes the academic documentation and the provision of the media process in the national media institutions.

His presentation in international and scientific forums approved him as a university lecturer with positions.

Actuality of the problem

Dissertation is oriented towards a very important and significant for the pedagogical theory and practice problem. Media literacy (which is most often associated with developing competencies in the field of new technologies and includes the skills to properly understand media as environments, tools and content) as a socio-pedagogical research field is difficult, Complex, multi-directional activity, requiring preparation, experience, attitude and motivation, which the author undoubtedly possesses.

In structural-compositional plan dissertation covers introduction, two main parts, conclusion, literature, List of used literature, applications. As a logical construct they present the study in its functional unity, practical-applied aspects, stages, empirical results and interpretations on the subject.

In the research focus of the author is media literacy as a complete concept, and an object – creating a sustainable model for its formation in Bulgaria. The objectives are aimed at developing a comprehensive educational program in media literacy, aimed at improving the state of its development. A program that uses the means of various professional directions-pedagogy, psychology, Methodology, Mediasanie, ethics, IT. It summarises the need to create a flexible system for qualification and retraining in media literacy of the active teachers, who are able to integrate the approach in the disciplines taught by them. The need to activate the various aspects of media literacy – pedagogical, psychological, journalistic, legal and ethical – in the training of students - future teachers – revealing the essence of the approach as an alternative to the Traditional learning and teaching. Results related to the mastering of media literacy, as a last research level, require the development of an effective media literacy programme as a key competence of the 21st century.

The basic concept that Danov advocate is that the development of an effective media literacy programme should be based on global deep analysis as a synthesis of skills for critical thinking and skills for using media and Media Technologies. This concept also implies a thorough review of key initiatives and practices that triggered both a change in the direction of media literacy development and proven and sustainable results in its formation.

A major scientific interest for Danov is the problem of developing and understanding the specific features in the context of the implementation of media literacy, including social, economic, political, educational, etc. In dissertation work, the view is shared that media literacy implies the availability of competencies, helping learners of all ages to be able to interpret the content of each type of media correctly – printed, electronic and internet based.

It is founded on fundamental theories, such as the concept of media literacy. It aims at raising the awareness of society as a whole concerning media influence, the creation – among users of media content – in an active position to everything that is published and broadcast in the media.

It can be said that the exhibition in the first chapter leads to a thorough analytical and comparative study, which has potential in terms of diversity of Psychologo-pedagogical strategies for development and training.

Another basic scientific level, as a **second research** for Danov, is the problem of socialisation of children in the realities of the present environment with its peculiarities and specificity. The author shows this type of literacy as a prerequisite for structuring and improving the social competence to ensure timely and adequate adaptation, individualization and integration of the individual in his social environment.

At the **third research level**, Danov advocates a position that, in this sense, systematic media literacy training implies the development of critical thinking skills, understanding of how different media messages are created, recognizing Misinformation and false suggestion, expressing an active stance on various issues such as a form of civic participation, etc.

Generalization

The inherent achievements of the applicant can be generalized as:

A complete cycle of interpretation of media literacy issues, such as action-based development options, diagnostics and correction.

Advocacy and analysis of topical theoretical positions and practical proposals related to the tendencies of building a media system of education.

A conceptual theoretical and practical system for education and education in childhood, as well as guidelines for working with teachers, as sets of methodological trends for work on a complex training program in media literacy, aimed at Overall improvement of its condition in Bulgaria.

The overall synthesis of the achievements of Assoc. Prof. D. Danov is reflected in the contributions. They are characterized by reliability and correctness.

Summary

The summary was correctly developed and presented in a synthesized, aggregated form of the characteristics and content of the research carried out, following its logic, reflecting objectively theoretical, methodological, experimental and practical-applied Aspects of the problem.

Publications

The deposited publications are subject to the topic and have a definite contribution to the promotion of the empirical procedure, results and conclusions of the study, as well as their application in similar and new conditions.

The citations noted are confirmation of the significance of the issues.

In conclusion:

Based on the positive assessments of the dissertation work review criteria listed above, the confirmed contributions to its significance, I express my positive overall assessment of the dissertation study presented in the Labour and I propose that the Honourable Scientific Jury award the scientific degree "Doctor of Sciences" in the professional direction 1.2. Pedagogy of Assoc. Prof. Dr. Danail Danov.

07.09.2019.

The opinion was drawn up:

.....

(Prof. Maria Baeva, PhD)